

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 155. An & qualiter præmittendæ denuntiationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

2. Resp. secundò : Debent interesse non tantum physicè seu corpore, sed modo humano seu moraliter, id est, animo & cum advertentia, ita ut intelligant, quid agatur, Castrop. §. 8. n. 11. Gutt. c. 69. Pirh. h. t. n. 21. cum communi; non enim jure præsens esse censetur, qui non adest modo humano intelligens & advertens, quid agatur. *l. coram Tutio, ff. de V. S. sufficit autem, ut aliquo sensu advertant, quid fiat, sive visu, sive auditu; vel etiam si præsentes per interpretem intelligant consensum mutuum, Pirh. l. c. citans Sanch. l. 3. d. 39. n. 2. & seq.*

3. Resp. tertid : Non requiritur, ut parochus & testes vocati, seu rogati intersint, sed sufficit eos casu supervenire, vel etiam omnino invitos, reclamantes, vi vel dolo detentos interesse, quia sive sponte, sive invitè intersint, possunt æqualiter intelligere & testari de iis, quæ geruntur, arg. *cit. l. coram Tutio*, diciturque quid coram aliquo fieri, etsi invitus adsit : Ac denique obtinetur finis Trid. cum jam Ecclesiæ constet de tali matrimonio, & esto, per talem coactionem fiat injuria parochi & testibus, hæc tamen non impedit, quò minus de matrimonio testari possint. Sanch. n. 9. Castrop. n. 11. Pirh. n. 23. Rebell. *de oblig. just. p. 2. l. 2. g. 8. n. 2.* Gutt. c. 69. n. 10. cum communi. Peccare nihilominus contrahentes mortaliter, si absque gravi causa parochum, qui vices Ecclesiæ in eo actu gerit, cogant vi vel dolo assistere ob gravissima incommoda, quæ ex tali assistentia oriri soleat, tradunt Sanch. n. 12. Cönnick. d. 27. n. 44. Castrop. l. c. qui idem ait de testibus sic coactis interesse, eò quòd & ipsi nomine Ecclesiæ, etsi minus principaliter quàm parochus intersint, & ratio generalis deducta ab inconvenientibus, quæ per se ex tali deceptione oriuntur æquè in testibus ac in parochi procedunt; contrarium tamen, nimirum non peccari, per hoc saltem graviter tenent, Sanch. & Gutier. *LL. cit.*

Quæst. 154. An & qua obligatione parochus teneatur benedicere matrimonio.

1. Resp. primò : Teneatur post expressum mutuum consensum benedicere contrahentes hac verborum forma : *ego vos in matrimonium conjungo in nomine Patris &c.* ut constat ex Trid. *sess. 24. c. 1.*

2. Resp. secundò : Hæc benedictio etsi non sit de essentia Sacramenti; cum neque ad materiam, neque ad formam ejus spectet, ut Sanch. l. 3. d. 38. n. 4. Castrop. n. 12. cum communi; est de præcepto tamen, ut patet ex Trid. omissionem illius esse solum peccatum veniale; eò quòd eodem loco etiam plura alia gravius non obligantia continentur, censent Sanch. n. 6. & seq. Gutt. n. 15. Castrop. *cit. n. 12.* E contra esse mortale, quia in re gravi, censet Salced. in *pr. crim. c. 77. §. secundò illud.* quem sequitur Pirh. n. 22. *in fine.*

Quæst. 155. An & qualiter præmittendæ denunciationses.

1. Resp. ad primum : Denunciationses hæc etiam jure antiquo erant præmittendæ, ut constat ex *c. inhibito, h. t.* desumpto ex Concilio generali Lateranensi sub Innoc. III. Jure quoque novo Trident. *l. c.* præcipiuntur, simulque præscribitur modus & forma in iis servanda his verbis : *imposite-*

rum antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium parochi tribus continuis diebus festivis inter missarum solennia publicè denunciatur, interquos matrimonium sit contrahendum &c. Indicatur quoque ibidem hujus præcepti finis, ut nimirum, si quæ laterent inter Sponsos impedimenta, ab his, qui aliquid de iis noverint, Ecclesiæ detegantur, ac sic illegitima matrimonia impediatur.

2. Resp. secundò : Dum contrahentes spectant ad diversas parochias, denunciationses hæc in utriusque parochia faciendæ; quia Concilium dicit; à proprio contrahentium parochi faciendæ; & aliàs fini à Concilio intento (qui, ut dictum, est detectio impedimenti) non esset satis provifum, si quis eorum in aliena parochia, in qua esset ignotus, denunciaretur. Sanch. l. 3. d. 6. n. 4. Gutt. c. 56. n. 5. Castrop. p. 13. §. 3. num. 2. Rebell. *de mat. l. 2. g. 7. n. 19.* Pirh. n. 28. cum communi. Ubi tamen consuetudo obtinet, ut non nisi in parochia unius Sponsi, in qua celebrandæ sunt nuptiæ, fiant hæc denunciationses, eam damnari non debere, censent cum Laym. l. 5. *tr. 10. p. 2. c. 4. n. 9.* Castrop. Pirh. *LL. cit.*

3. Resp. tertid : Jure antiquo satis erat una denunciatio, modò tres fieri debent, idque tribus diebus festivis continuis, id est, inter quos non intercedunt alia festa, etsi intercedere possint ac debeant alii dies non festivi, ut eò melius detegi possint impedimenta, ut fit, si sibi non immediatè succedant hæc denunciationses, sed interposito tempore aliquo non magno, ne, si nimium interrumpanur & à se invicem distent, parochiani illorum obliviscantur, & nuptiæ nimis diu differantur Sanch. l. c. n. 8. Castrop. n. 3. Pirh. *l. c.*

4. Resp. quartò : Debent fieri à parochi, vel ab alio de ejus licentia inter Missarum solennia, ita tamen, ut licet hoc tempus & locum videatur requisivisse Concilium ob majorem Sacramenti matrimonii reverentiam, fieri tamen possint extra Missarum solennia, imò extra ecclesiam, etiam die non festo, ubi tamen frequens est populus, ut in prædicationibus; eò quòd Concilium solum spectasse videatur frequentiam populi (ut scilicet ad plurium notitiam pervenirent) quæ regulariter major esse solet diebus festivis inter Missarum solennia. Sanch. num. 9. Castrop. Pirh. *LL. cit.* in quo tamen observari posse cujusque ecclesiæ consuetudinem, ait Laym. l. c. n. 10.

5. Resp. quintò : Sunt hæc denunciationses non quidem de valore matrimonii, sed tamen sub præcepto graviter obligante tam parochum quàm contrahentes; quia est in materia gravi, ut constat ex fine, qui est ad sciendum, num subsistat matrimonium, nec ne, propter impedimentum. Sanch. l. 3. d. 5. n. 3. Castrop. n. 4. Pirh. n. 27. Procedunt hæc ipsa in casu, quo constaret, nullum subesse impedimentum; cum lex non desinat obligare, etiamsi ejus ratio hic & nunc in particulari cesseret. Pirh. l. c. cum Cönnick. d. 27. *de Sacram. du. 5. num. 51.* quamvis omittere denunciationem unam, ubi non præsumitur impedimentum, non esse peccatum, censent Pirh. l. c. Sanch. n. 7. Rebell. num. 10. Hurt. & alii apud Castrop. ipsè tamen ait cum Cönn. absque gravi causa hanc doctrinam admitti non debere; quòd si tamen uno alterove die festo etiam non immediato denunciationses intermitterentur; vel è contra, si ita continuè fierent, ut nullus dies intercederet; item si tribus etiam festivis, ubi

ubi tamen adesset concursus populi, ferent, non esse mortale, teneant Sanch. *d. 6. num. 9.* Laym. *n. 10.* Castrop. *nu. 4.* & plures apud illum. De cetero, ubi foret de bono communi vel speciali contrahentium, matrimonium statim contrahi, nec esset recursus ad Ordinarium, qui dispensaret in denunciationibus, poterit iis omissis contrahi matrimonium sine omni culpa; cum leges ecclesiasticæ non censeantur in eo rigore obligare. Laym. *cit. num. 10.* Castrop. *loc. cit. num. 5.* Sanch. *l. 3. d. 10. num. 27.* citatis pluribus aliis; adeoque multo magis id poterit metu mortis, dum hic non incurreret in contemptum clavium. Barb. *in c. 1. Sess. 24. Trid. n. 30.* cum Sanch.

Quest. 156. Quinam dispensare possint in denunciationibus.

1. Resp. primò: Parochus non potest dispensare in hoc; jure siquidem antiquo, ut constat ex *c. inhibito, num. 1.* id non poterat. Ergo, cum Trident. in hoc jure antiquo nihil mutaverit, neque modò id poterit. Laym. *loc. cit.* Gutt. *de matrim. c. 56. num. 12.* Sanch. *l. 3. d. 7. num. 37.* Pirh. *num. 29.* Castrop. *p. 13. §. 4. num. 3.* qui etiam id procedere ait, ubi adesset suspicio (intellige prudens) impediendi malitiosè matrimonii, si fierent denunciationes. Posse tamen Parochum in casu necessitatis per episcopalem interpretari & declarare legem illam hic & nunc non obligare, v. g. si in articulo mortis concubiniarius vellet contrahere matrimonium cum sua concubina, censet Pirh. *loc. cit.* citato Tanner. *d. 8. q. 2. du. 6. num. 132.* quod ipsum consequenter poterit, impendente aliàs gravi malo; si enim potest eas in eo casu omittere, ut Sanch. Cönnick. &c. utique id aliter non poterit, quàm judicando, præceptum illud hic & nunc non obligare, seu Ecclesiam noluisse hic & nunc illud obligare, quod est uti episcopali.

2. Resp. secundò: Tametsi jure antiquo in his denunciationibus, quia præcepta in Concilio generali Lateranensi (in cujus lege regulariter dispensare nequit Episcopus) non possit dispensare Episcopo, hanc tamen potestatem dispensandi concedit Episcopo Tridentinum hisce verbis; nisi ordinarius ipse expedire judicaverit, ut denunciationes omittantur. Nomine verò ordinarii veniunt hic quoque Abbates similisque Prælati jurisdictionem quasi Episcopalem (intellige cum territorio) habentes. Castrop. *loc. cit. §. 4. nu. 1.* Navar. *sub tit. de sponsal. conf. 5.* Sanch. *d. 7. num. 4.* Rodriq. *Tom. 1. sum. c. 217. num. 4.* & in specie Vicarius Generalis Episcopi. Et quidem id eum posse vi Vicariatus sine speciali commissione Episcopi, tenent Sanch. *loc. cit. num. 10.* Cön. *loc. cit. du. 6. num. 55.* Riccius *in pr. decis. 259.* Gutt. *c. 56. num. 11.* Hurr. & alii, quos citat & sequitur Castrop. *num. 2.* contra Henriq. *l. 11. de matr. c. 5.* Pont. *l. 5. c. 3.* Menoch. *conf. 69. num. 55. vol. 1.* Spin. *in specul. testam. gl. 15. num. 29.* &c. requirentes in eo speciale ad hoc mandatum.

3. Resp. tertio: Episcopi dictique Prælati delegare quoque possunt hanc potestatem dispensandi in denunciationibus. Sanch. *num. 20.* Spino *loc. cit.* Gutt. *num. 13.* Cön. *loc. cit. num. 55. conclus. 3.* Castrop. *num. 4.* & alii contra Menoch. *loc. cit.* Siquidem hæc potestas non conceditur ordinariis, quatenus personæ singulares sunt, ut propterea electa videatur industria personæ (quod est fundamentum Menochii) sed quatenus habent jurisdictionem

ordinariam, ac proinde delegari potest. Sed neque ex eo censetur electa industria personæ, ejusque prudentiæ commissum, quod negotium sit arduum (quales censentur causæ matrimoniales) si fiat delegatio personæ incognitæ & indeterminatæ, uti contingit in præsentibus, dum ea sit omnibus ordinariis, tam præsentibus quàm futuris. Et sic specialiter Vicarius Episcopi Generalis poterit hanc potestatem dispensandi delegare; cum habeat jurisdictionem ordinariam, idemque cum Episcopo tribunal; & licet non possit alium Vicarium constituere, potest tamen unam alteramve causam delegare alteri. Et ita tenent Sanch. *d. 7. n. 21.* Cön. *n. 55.* Gutt. *n. 13.* Castrop. *n. 4.*

Quest. 157. An & qualis causa, & qualiter cognoscenda requiratur ad dispensandum in denunciationibus.

1. Resp. ad primum: Ordinarius nequit in iis dispensare sine justa causa; cum id à Concilio committatur illius prudentiæ & judicio, quæ verba arbitrium prudentiale, & ratione regulatum important, ut Menoch. *de arb. l. 1. q. 8. num. 26.* quod nequit consistere absque justæ causæ cognitione. Menoch. *conf. 69. num. 62.* Sanch. *l. 3. d. 8. n. 1.* Gutt. *c. 57. num. 1.* Castrop. *cit. §. 4. num. 5.* qui etiam cum Sanch. *num. 2.* censet ordinarium sine causa permittentem omitti omnes denunciationes peccare mortaliter; quia potestate sibi concessa abutitur.

2. Resp. ad secundum: Concilium quidem unicam causam dispensandi allegat, nimirum suspicionem de matrimonio malitiosè impediendo, si tot vel una denunciatio præcesserint; sufficit tamen etiam quævis alia causa, quæ juxta arbitrium prudentum justa habetur. Tales autem causæ v. g. sunt infamia, ut si viventes in concubinato, haberi pro veris conjugibus publicentur. Castrop. *nu. 8.* Pirh. *num. 29.* Cönnick. *du. 6. num. 56.* Disparitas conditionis, unde irrisio, pudor, & confusio, si denuntientur v. g. senex cum juvencula, dives cum pauperula, valde nobilis cum rustica. Sanch. *d. 9. num. 3.* Spino, *num. 18.* Castrop. Pirh. *ll. cit.* Damnum & periculum animæ, sive proprium sive alienum. Sic statim jungenda matrimonio meretrix, ut statim à statu malo desistat. Item turpiter inter se viventes. Castrop. *loc. cit.* Bonum animæ, ut dum ducitur concubina in articulo mortis ob securitatem decedendi in bono statu; item legitimatio prolis. Castrop. *loc. cit.* Sanch. *d. 9. n. 9.* Periculum fornicationis, aut dissolutionis sponsalium ob dilationem nuptiarum, dum instat tempus Adventus, vel Quadragesimæ, quo prohibentur nuptiæ benedicti. Zirola. *prax. Episc. p. 1. v. matrimonium. §. 9.* Sanch. *d. 9. num. 14.* Castrop. Pirh. *ll. cit.* Favor & honor magnatibus exhibitus, dum ab onere denunciationum liberantur; tum quia eorum conjugia non solent esse ignota; tum quia favor hic sæpe cedit in bonum Ecclesiæ. Cön. *loc. cit. num. 57.* Castrop. Pirh. *ll. cit.* Ac denique quæcunque notabilis contrahentium commoditas, sive temporalis, sive spiritualis præstat justam causam omittendi denunciationes, ut Castrop. dicens, sic facile colligi ex DD. hic relatis.

3. Resp. ad tertium: Obligatur ordinarius, antequam dispense, diligenter investigare, an causa allegata sit vera, tum etiam, num contrahentes aliquo